

OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ YAŞAYAN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK KULLANILAN YÖNTEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Öznur ALTUNYAY EKİM
Hacettepe Üniversitesi
oznuraltunyay@hacettepe.edu.tr
ORCID:0009-0001-8042-0720

Prof. Dr. Özlem BAŞ
Hacettepe Üniversitesi
ozlembas@hacettepe.edu.tr
ORCID: 0000-0002-0716-103X

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 10.05.2024

Revize Tarihi: 21.06.2024

Kabul Tarihi: 30.06.2024

Atf Bilgisi: Altunyay-Ekim, Ö. ve Baş, Ö. (2024). Okuma yazma öğretiminde özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik kullanılan yöntemlerin değerlendirilmesi. *Ahi Bilge Eğitim Dergisi (ABED)*, 5(1), 71-84.

ÖZ

Çocuklar gelişim çağında farklı öğrenmeler ile değişir ve gelişir. Aynı gelişim döneminde olan çocuklardan aynı davranış ve öğrenmeler beklenir. Fakat her öğrencinin anlama, algılama ve öğrenme hızı farklıdır. Aynı yaşta olsalar bile öğrenmede bireysel farklılıkların olduğu unutulmamalıdır. İlk okuma yazma döneminde bazı çocukların özel ihtiyaçları olabilir ve öğrenme süreçlerinde desteklenmeleri önemlidir. Bu çalışmada; okuma ve yazma öğretiminde özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler için kullanılan yöntem ve teknikler hakkında farklı okullarda çalışan sınıf öğretmenlerinin görüşleri ve deneyimleri değerlendirilerek nitel bir araştırma bağlamında betimlenmiştir. Bu amaca uygun olarak çalışmaya on öğretmen görüşü alınarak olgu bilim yöntemi tercih edilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanıp içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda elde edilen sonuçlara göre; öğretmenler okuma yazma sorunları, ailesel sorunlar ve duyuşsal sorunlarla karşılaşmışlardır. Bu sorunlara yönelik öğretmenler özellikle okuma ve yazma konusunda çeşitli yöntem ve etkinliklere başvurmuşlardır. Çalışmada öğretmenlerin görüşlerine dayanarak çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel öğrenme güçlüğü, sınıf öğretmenliği, bireyselleştirilmiş ders planı, okuma güçlüğü, yazma güçlüğü.

EVALUATION OF METHODS USED FOR STUDENTS WITH SPECIFIC LEARNING DIFFICULTIES IN TEACHING READING AND WRITING

ABSTRACT

Children change and develop through different learning processes during their developmental years. The same behavior and learning are expected from children in the same developmental period. However, each student's understanding, perception and learning speed is different. It should not be forgotten that there are individual differences in learning even if they are the same age. Some children may have special needs during the first literacy period and it is important that they are supported in their learning process. In this study; A qualitative research was conducted by consulting the opinions of classroom teachers working in different schools and evaluating their experiences about the methods and techniques used for students with specific learning difficulties in teaching reading and writing. In accordance with this purpose, the phenomenology method was preferred for the study by taking the opinions of ten teachers. The data was collected with a semi-structured interview form and analyzed using the content analysis method. According to the findings of the study; Teachers encountered literacy problems, family problems and emotional problems. To address these problems, teachers have used various methods and activities, especially in reading and writing. In the study, various suggestions were presented based on the opinions of the teachers.

Keywords: Specific learning disability, classroom teaching, individualized lesson plan, reading disability, writing disability.

Giriş

Türkiye’de 2005–2006 öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren öğretim programları, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temel alınarak geliştirilmiştir. Bu yaklaşımla beraber öğrencinin bireysel farklılıklarına daha fazla önem verilmeye başlanmıştır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre her birey biriciktir ve her çocuğun gelişimsel özelliği birbirinden farklı olmasının yanı sıra öğrenme özellikleri de birbirinden farklılık gösterebilmektedir. Her öğrencinin öğrenme tarzı, güçlü ve zayıf

yönleri farklıdır. Bireysel yapılandırılmış eğitimde, öğrencinin öğrenme ihtiyaçları belirlenir ve bu ihtiyaçlara özel olarak eğitim programları oluşturulur. Eğitim ortamları bu farklılıklara göre düzenlenmelidir. Dolayısıyla öğrenme kapasiteleri farklı olan bireylere öğrenme gereksinimlerini karşılayabilecek eğitim programları gerekmektedir. Her öğrencinin öğrenme şekli, zayıf ve güçlü yönleri birbirinden farklıdır.

Özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG), bireylerin belli bir veya birden fazla alandaki öğrenme becerilerinde yaşadığı zorlukları ifade eder. Bu güçlükler, okuma, yazma, matematik, dil, dikkat eksikliği gibi alanlarda ortaya çıkabilir. Genel anlamda bireyin dinleme, konuşma, okuma, yazma, akıl yürütme ve matematiksel becerilerin kazanılması ve kullanılmasındaki güçlükleri içeren, doğumsal veya nörogelişimsel bir bozukluk grubu olarak ifade edilmektedir (Karaca, Tirit Karaca, Çalış ve Yiğit, 2019). Bender'e göre (2012; DSM-IV, 2000) öğrenme güçlüğü olan öğrenciler okuma, anlama ve dil kullanımında yazma, dinleme, düşünme, konuşma veya matematiksel düşünme ve işlevsel beceri alanlarında düşük başarı gösteren ve bu alanlarda güçlüklerle sahip olan öğrencilerdir.

Araştırmalarda öğrenme güçlüğü yaşayan bireylerin görsel ve işitsel algılarının yetersiz olduğu (Snowling ve Melby, 2016), öğrencilerin kısa süreli belleklerinin zayıf olduğu (Rack, 2017) ve çocuklarda sosyal etkileşim, iletişim gibi sorunların gözlemlendiği ifade edilmiştir. ÖÖG olan çocuklarda dikkatini toplayamama, odaklanmada sıkıntı yaşayan, dinlemede ve cevap vermede problem görülen, sürekli hareket halinde olan çocuklar olarak gözlemlenmektedir. Yani, ÖÖG, bireylerin belirli bir veya birden fazla öğrenme alanında normale göre yaşadığı sürekli ve belirgin zorlukları ifade eden bir kavramdır. Özel öğrenme güçlüğü kavramı ile ilgili tartışmalar, 1930'lu yılların başladığı ve tam bir uzlaşımın olmadığı bu kavram 'öğrenme güçlüğü', 'öğrenme bozukluğu', 'öğrenme yetersizliği' gibi terimlerle adlandırıldığı görülmektedir (Pesova, Siveska ve Runcevac, 2014; Akt., Aral ve Gürsoy, 2009).

Her bireyin özel öğrenme güçlükleri farklı olabilir ve güçlük seviyeleri değişiklik gösterebilir. Ancak, ÖÖG genellikle bireyin bilişsel işlevlerindeki farklılıklar veya bozukluklar sonucunda ortaya çıkar ve bu durum öğrenme süreçlerini etkiler. Tanı süreci genellikle multidisipliner bir yaklaşım gerektirir. Öncelikle Öğrenme güçlüğü belirtileri öğretmenler, ebeveynler ve diğer uzmanlar tarafından gözlemlenir. Dikkatlice yapılan gözlemler ve öğrencinin performansının değerlendirilmesi bu aşamanın önemli bir parçasıdır. Bu gözlemler eşliğinde, bireysel bir değerlendirme, genellikle bir psikolog, özel eğitim uzmanı veya dil ve konuşma terapisti tarafından yapılır. Bu değerlendirmeler, bireyin bilişsel yetenekleri, dil becerileri, dikkat ve hafıza gibi alanları içerir. Ayrıca, okuma, yazma ve matematik gibi spesifik beceriler de değerlendirilebilir. Bunların yanı sıra öğrencinin önceki öğrenme deneyimleri ve akademik geçmişi de göz önüne alınır. Bireyin gelişimsel tarihi, aile geçmişi ve çevresel faktörlerin değerlendirilmesi, tanı sürecinde önemli bir rol oynar. Bu, potansiyel risk faktörlerini ve öğrenme güçlüğüne ortaya çıkışını anlamada yardımcı olabilir. Öğrenme güçlüğü yaşayan bireylerin farklı özelliklere sahip olabileceği göz önüne alındığında, değerlendirme sürecinde çeşitli araçlar ve metodolojiler kullanılabilir. Özel öğrenme güçlüğü tanısında genel olarak, standartlaştırılmış testler kullanılabilir. Bu testler, bireyin bilişsel yeteneklerini, dil becerilerini ve akademik başarı düzeyini ölçer.

Türkiye'de özel öğrenme güçlüğü oranları konusunda net bir rakam vermek zordur çünkü istatistikler zaman içinde değişebilir ve bu durum genellikle öğrenci grupları arasında değişkenlik gösterir ve resmi istatistikler bazı durumları içermeyebilir. Ayrıca, bu oranlar sadece resmi değerlendirmelere dayalı tahminlerdir ve bireyler arasında yaşanan farklılıklar, çeşitli özel öğrenme güçlükleri türleri ve tanımlamada yaşanan zorluklar göz önüne alındığında, gerçek oranlar tam olarak belirlenmek zor olabilir. Bu nedenle, resmi raporlara ve güncel istatistiklere başvurmak her zaman daha doğru bir bilgi sağlayabilir. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) resmi raporlarına bakıldığında ÖÖG olan ve resmi olarak tanı almış öğrenci sayısı tüm özel eğitim öğrencilerinin içinde %3 civarında görülmektedir (Melekoğlu, 2017). Dolayısıyla özel öğrenme güçlüğüne sahip bireylerin eğitimde yeri büyük önem taşır ve eğitim sistemi bu bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere çeşitli stratejiler ve destekler sunabilir.

ÖÖG yaşayan bireylerin ihtiyaçlarını eğitim sisteminin karşılayabilmesi için yapageldiği pek çok çalışma mevcuttur. Bunlardan birincisi, bu öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim planlarının oluşturulmasıdır. Bu planlar, öğrencinin günlük yaşadığı alanlarda özel olarak tasarlanmış öğretim stratejilerini içerir. İkinci olarak, ÖÖG olan öğrencilere destek servisleri ve kaynaklar sağlar. Bu, özel eğitim öğretmenleri, rehberlik servisleri, konuşma terapistleri gibi profesyonellerin dâhil olduğu destek sistemlerini içerir. Üçüncü olarak, öğrencinin evde ve okulda karşılaştığı zorlukları anlamak ve çözüm bulmak için velilerle düzenli iletişim kurulur. Veliler, öğrencinin eğitim sürecine aktif olarak dâhil edilir. Son olarak, ÖÖG yaşayan öğrenciler için öğretmenin rolü ve önemi büyük bir etki taşır. Öğretmenler, bu öğrencilere uygun destek ve öğrenme fırsatları sağlayarak, onların potansiyellerini maksimize etmelerine yardımcı olurlar. ÖÖG yaşayan öğrencilerin başarılarını artırmak ve olumlu bir öğrenme deneyimi yaşamalarını sağlamak açısından öğretmenlerin rolü kritiktir.

ÖÖG yaşayan öğrencilerin öğrenme süreçlerinde zorluk yaşanması, dil, matematik veya sosyal becerilerde günlük çekilmesi gibi çeşitli belirtilerle ortaya çıkabilir. Bu belirtilere göre öğrenme güçlüğü üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar okuma güçlüğü (disleksi) yazılı anlatım güçlüğü (disgrafi) ve matematik güçlüğü (diskalkuli) olarak ifade edilmektedir (APA, 2014). Bu belirtiler birçok farklı faktöre bağlı olarak değişebilir. Bu faktörlerin karmaşıklığı, özel öğrenme güçlüklerinin geniş bir yelpazede görülmesine neden olur. Ayrıca, her bireyin durumu benzersiz olduğu için bu faktörler birbiriyle etkileşime girebilir ve güçlüklerin ortaya çıkmasına sebep olabilir. Her durumda, eğitimcilerin bireysel bir değerlendirme ve uygun destek sağlanması gerekir. Bu nedenle öğretmenlerin ÖÖG yaşayan öğrencilere karşı izlediği öğretim programı, yöntemi, tutumu vb. faktörler oldukça önemlidir.

Özel öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklar için sınıf öğretmenleri ayrı bir yer tutar. Çünkü Sınıf öğretmenleri, özel öğrenme güçlükleri olan öğrencileri erken tanıyabilir. Erken tanı, uygun müdahalelerin başlaması için önemlidir ve bu, öğrencinin akademik başarısını ve özgüvenini artırabilir. Özellikle okuma ve yazmada yaşadığı zorluklarda sınıf öğretmenleri bu öğrencilere daha etkili bir şekilde yardımcı olmak için çeşitli yöntemler kullanabilirler. Bu yöntemler, öğrencinin özel ihtiyaçlarına ve öğrenme tarzına uygun olarak programlayabilir. Sınıf öğretmenlerinin bu rolleri, öğrencilerin eğitim sürecinde başarılı olmalarını sağlamak için kritiktir. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına odaklanarak ve uygun destekleri sağlayarak, sınıf öğretmenleri önemli bir etki yaratabilirler. Bu etkinin oluşabilmesi için daha fazla bağlam ve spesifik bilgiye ihtiyaç vardır. Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin sınıflarında özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerine hangi yöntemleri uyguladıkları ve nasıl bir yol izledikleri bu çalışmada dikkat uyandırmaktadır. Araştırmanın kapsamı gereği bu çalışmada bu farklılıklardan özel öğrenme güçlüklerinden okuma güçlüğüne (disleksi) ve yazılı anlatım güçlüğüne (disgrafi) ilişkin çalışma yapılacaktır. Araştırma bu konuyu ele alarak özel öğrenme güçlüğü olan çocuklara yönelik eğitim faaliyetlerinin neler olduğunu, bu faaliyetlerin olumlu veya olumsuz taraflarının neler olduğunu ortaya çıkaracaktır. Yine bu bağlamda araştırma öğretmenlerin tecrübeleri doğrultusunda yeni eğitim etkinlikleri neler olabileceği konusunda önerileri derlemeye çalışacaktır. Böylece ilgili alandaki problemler ve kazanımlar ve yeni fikirler ortaya konmuş olacaktır. Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. İlk okuma ve yazma öğretimi sürecinde özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler için kullanılan yöntem teknik ve etkinlikler hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?
2. Özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin ses eşli ilk okuma yazma yöntemi uygulamalarında yaşadıkları sorunlar ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?
3. Sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik okuma yazma öğretiminde kullanılabilecek alternatif yöntemlere ilişkin tecrübeleri ve görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma deseni, araştırmanın yaklaşımını belirleyen ve çeşitli aşamalarının bu yaklaşım çerçevesinde tutarlı olmasına rehberlik eden

bir strateji olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.75). Görüşme nitel araştırmada en sık kullanılan veri toplama aracı olarak karşımıza çıkmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.147). Patton ‘a göre (1987) görüşmenin amacı, bir bireyin iç dünyasına girmek ve onun bakış açısını anlamaktır. Briggs (1986) görüşmenin sosyal bilimler alanında yapılan araştırmalarda kullanılan en yaygın veri toplama yöntemi olduğunu savunmakta ve bu durumun; görüşme yönteminin; bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikâyetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntem olmasından kaynaklandığını belirtmektedir. Bu araştırmada görüşme tekniği kullanılarak; öğretmenlerin öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik- kullandığı yöntem, teknik ve etkinlikler hakkında görüşleri incelenmiştir. Öğrenme güçlüğü olan çocuklarla çalışmış öğretmenlerle yapılan görüşmelerde bu öğrencilerle yaptıkları okuma yazma öğretme etkinlikleri, faaliyetleri sorulmuş, bu faaliyetleri değerlendirmeleri istenmiş, başka hangi faaliyetleri önerdikleri sorulmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma gurubunu farklı illerden 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada amaçlı örnekleme yönteminden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemin temel anlayışı önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.140). Çevikbaş’a göre (2018, s. 97) bu stratejide sorular ve amaçlarla özellikle ilişkili ve diğer seçeneklerden elde edilemeyecek bilgileri sağlamak için belirli ortam, kişi ve etkinlikler kasten seçilir. Bu doğrultuda araştırmada ölçütlerin araştırmacı tarafından belirlenip bu ölçütleri karşılayan durumlar ele alınmıştır. Katılımcıların çalışmaya katılımı için üç ölçüt belirlenmiştir:

1. Meslekte en az on yılını doldurmuş sınıf öğretmeni olma
2. Özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerle çalışma tecrübesi olan
3. Daha önce birkaç kez 1. sınıf okutmuş olma.

Bu ölçütleri sağlayan ve gönüllülük esasına dayalı olarak Türkiye’nin farklı illerinden katılım gösteren öğretmenlerle çevrimiçi ortamda görüşme yapılmıştır. Araştırma kapsamında tüm öğretmenlere araştırma hakkında bilgi verilmiş, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşmeler sürdürülmüştür. Tablo 1’de sınıf öğretmenlerinin demografik bilgileri sunulmuştur.

Tablo 1
Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Özellikler		Frekans (f)
Cinsiyet	Kadın	8
	Erkek	2
	Toplam	10
Mesleki Deneyim	11-15 yıl	5
	16-20 yıl	2
	21 ve üzeri	3
	Toplam	10
Sınıf Mevcudu	15-20 öğrenci	3
	21-25 öğrenci	2
	26-30 öğrenci	3
	35 ve üzeri öğrenci	2
	Toplam	10
ÖÖG ile ilgili hizmet içi eğitim	Alan sayısı	6
	Almayan sayısı	4
	Toplam	10

Veri Toplama Aracı

Araştırmaya katılan öğretmenlere araştırma konusu ve araştırmaya katılan öğretmenlerin kimlikleri saklı tutulacağı bilgisi verilmiştir. Görüşme formunda bulunan sorulara verilen cevapların bilimsel amaçlı kullanılacağı söylenilerek görüşme formu sunulmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla iki bölümden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Birinci bölümde, “öğretmenlerin cinsiyet ve kıdem, sınıf mevcudu, çalıştığı kurum ve hizmet içi eğitim bilgileri; ikinci bölümde özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin ses temelli cümle yöntemi uygulamalarında yaşadıkları sorunlar, sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik okuma ve yazma öğretiminde kullanılabilecek alternatif yöntemlere ilişkin tecrübeleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Görüşme formu içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek’e göre (2021, s. 243) içerik analizinde temalar belirlenir, bütün olarak tüm boyutlar çalışılır ve derinlemesine analiz yapılır. Bütün ve Demir’e (2018, s. 453) göre içerik analizinde tekrar eden kelimeler taranır ve temalar belirlenir. İçerik analizi yöntemiyle bulunan anlamlara temalar veya örüntüler denir. Şimşek ve Yıldırım’a (2021, s. 249) göre toplanan veriler kodlanır ve belli bir düzende sıralanır. Kodlanan verilere göre daha genel örüntü ve temalar belirlenir. Kodlar, bir çalışmada yoruma dayalı bilgileri belirtmek için kullanılan tanımlamalardır. Kümeleme ile oluşturulan söz öbeklerinin ortaya konulması daha sonra sonuçların elde edilmesine ortam hazırlar (Altun,2019, s. 56-57). Buna göre katılımcıların ifade ettikleri görüşler kelime ve tümceler göz önünde bulundurularak anlamlı bir şekilde kodlanır. Araştırmada bulunan kodlar, tema ve kategoriler de belirtilerek araştırmanın alt problemlerine göre tablolar halinde gösterilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda çalışmanın geçerli ve güvenilir (inandırıcı) olması çalışmanın değerini belirleyen en önemli ölçütlerdir. Bu araştırmada bunlara özen gösterilerek; inandırıcılık, güvenilebilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik kriterleri dikkate alınarak süreç yürütülmüştür. Veri toplama araçları hazırlanırken iki alan uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Nitel araştırmalarda geçerlik sağlamak adına uzman görüşlerine ara ara başvurularak devam edilmiştir. Bu uzmanların katılımcıların veri görüşme sorularına verdikleri cevapları kontrol etmeleri sağlanmış ve analiz sürecinde ilgili kod, kategori ve temaların oluşmasında görüş birliğine gidilmiştir. Ek olarak araştırmacının katılımcıların araştırma sorularına verdikleri cevapları katılımcılar tarafından kontrol etmeleri istenerek verilerin onaylanması sağlanmıştır. Ayrıca çalışma içinde yer yer katılımcıların görüşleri doğrudan alıntılara yer verilerek aktarım kriterine uyulmuştur.

Araştırma Etiği

Bu çalışmada araştırma etiğine uygun bir süreç izlenmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacının 2020 öncesinde topladığı arşivine dayanması nedeniyle etik kurul izni gerektirmemektedir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde sınıf öğretmenlerinin, ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik yürüttükleri yöntemlerin tespit edilmesi ve bu konuya dönük algılarına ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmaktadır.

Birinci alt problem olan “Öğretmenlerin ÖÖG yaşayan öğrencilerin ses temelli cümle yöntemi uygulamalarında yaşadıkları sorunlar nelerdir?” sorusuna dair öğretmenlerin görüşleri kod ve tema halinde şeklinde sunulmaktadır Tablo 2’de açıklanmıştır.

Tablo 2

Öğretmenlerin ÖÖG Yaşayan Öğrencilerin İlk Okuma Ve Yazma Sürecinde Yaşadıkları Sorunlarına Dair Görüşleri

Tema 2. ÖÖG Yaşayan Öğrencilere sahip sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar

Kategoriler		
Okuma Sorunları	Ailesel Sorunlar	Duyuşsal Sorunlar
Kodlar	Kodlar	Kodlar
Bütünü görmekte zorlanma Sesleri birleştireme/ hecelemede güçlük	Ailelerin durumu kabullenmeyişi Ailelerin yanlış uygulamaları	Dikkat eksikliği Yazı yazmada isteksizlik ve özensizlik
Heceleri anlamlandıramama Sesi hissetme ve tanımda güçlük Hece, kelime ve cümle oluşturmada güçlük Ses ekleme veya çıkarma “m-n-b” seslerini karıştırma	Aile desteğinin olmaması	

ÖÖG yaşayan öğrencilere sahip öğretmenlerin karşılaştıkları zorluklar okuma, ailesel ve duyuşsal şeklinde üç ana kategoriye ayrılmıştır. Bu üç kategoriden spesifik bir şekilde ortaya çıkan sorunlar kodlanmıştır. Öğretmenlerin yöntem bakımından özellikle sesleri birleştirmede ve anlamlandırmada güçlük yaşadıklarını ifade edilmiştir. Bu yönelik Ö7'nin ve Ö10'un görüşleri şu şekildedir:

Ö7: “İki sestten itibaren hece birleştirmede zorluklar yaşadılar. Diğer öğrencilerden hep birkaç ses geriden geldiler. Kelime öğretiminde özellikle aileler geri kalmanın önüne geçmek isteyerek, ezberleterek öğrete yoluna gitmeye çalıştılar.”

Ö10: “İlk etapta ses öğretiminde genelde bir problem olmuyor fakat hece ve kelime ve cümle devreye girdiğinde karıştırıyor heceleri anlamlandıramıyor. Okuma yazma sürecinde tümevarım yöntemi kullanıldığı için bütünü görmekte zorlanıyor.”

Ailesel sorunlara bakıldığında Ö9 şu şekilde ifade etmiştir.

Ö9: “Ailenin ilgisizliği ama bunun yanında çocuklarından beklentilerinin de fazla oluşu. Yaşadığım en büyük problem ailelerin çocuklarının bu durumunu kabullenmeyişi...”

Duyuşsal açıdan Ö10'un görüşlerini şu şekilde söylemiştir:

Ö10: “Bu tarz öğrenciler genellikle dikkatlerini derse vermekte zorlanmaktadırlar. Özellikle yazma konusunda gerekli özeni göstermeden yapmaktadırlar.”

Araştırmacının görüşmede sorduğu “Tanı alan ve almayan öğrenciler arasında süreç açısından ne gibi farklılıklar gözlemliyorsunuz?” sonda sorusuna dair öğretmenlerin verdikleri yanıtlar tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

ÖÖG Olan Öğrencilerin Tanı Alma veya Almama Durumuna Dair Öğretmen Gözlemleri

Tema 2. ÖÖG olan öğrencilerin tanı alma veya almama durumuna dair öğretmen gözlemleri

Kategoriler	
Tanı Alan Öğrenci Durumları	Tanı Almayan Öğrenci Durumları
Kodlar	Kodlar
Bireysel öğrenme planı oluşturma Öğrenme hızının artması Destek eğitim odalarının öğrenmeye katkısı Aile iş birliğinin olması	Öğrenmenin olumsuz etkilenmesi Ailenin durumu kabullenmeyişi Ailelerin tanı almaktan çekinmesi Belirsizlik durumu

ÖÖG olan öğrencilerin tanı alma veya almama durumuna dair öğretmen gözlemleri, iki kategori halinde sınıflandırılmıştır. Tanı alan öğrencilerin destek eğitim odalarının katkısıyla bireysel öğrenmelerinin gerçekleştiği böylece öğrenme hızının arttığı ifade edilmiştir. Ayrıca tanı alan çocukların ailelerinde durumu kabullenme ve öğretmenle iş birliği yaparak ilerlendiği gözlemlenmiştir.

Tanı almayan öğrencilerde ise ailenin durumu kabullenmemesiyle beraber çocuklarının tanı almaktan çekindiği böylece tanı almayan öğrencilerde var olan durumun belirsizlik oluşturması ve öğrenmenin olumsuz etkilenmesi söz konusu olduğu gözlemlenmiştir. Bunlara ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “Tanı almayan öğrenciler, aileleri tarafından da özel durumları kabul edilmiyorsa çocuk ilerleme kaydedemiyor. Tanı almasa bile özelde destek verip eğitimi çeşitlendiriliyorsa öğrenme gerçekleşiyor.”

Ö5: “Tanılama çok önemli. Çünkü ona göre yol izleniyor. Prosedürler böyle işliyor Destek eğitim odalarından buna göre faydalaniyor. Aile de durumu kabullenmiş oluyor. Öğretmen açısından da öğrenciye yönelik hedefler tanı durumuna göre işliyor. Böylece öğrencinin gelişim gösterdiği daha belli oluyor...”

Ö7: “Tanı alan ve haftanın belli günleri özel eğitime giden öğrencilerin daha hızlı ilerlediklerini gözlemlerim. Ailelerin rapor almaktan korktuğu için tanı almadan devam ettirilen öğrencilerin diğer öğrencilere yetişmek kaygısı yaşadığını ve bunun öğrenme üzerinde daha olumsuz etki yarattığını gözlemlerim... Ancak tanı alan öğrencilerde aile sürecin farkında olduğu için işbirliği yaparak öğrenme süreci planlanıyor ve çocuk kendini daha rahat hissederek özel eğitim kurumlarından da destek alarak ilerletiyoruz.”

İkinci alt problem olan “Sınıf öğretmenlerinin ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik okuma ve yazma öğretiminde kullanılabilir alternatif yöntemlere ilişkin tecrübeleri ve görüşleri nelerdir?” sorusuna dair öğretmenlerin görüşleri kod ve tema halinde şeklinde sunularak Tablo 4’te açıklanmıştır.

Tablo 4

Öğretmenlerin ÖÖG Yaşayan Öğrencilere Yönelik Okuma ve Yazma Öğretiminde Tercih Ettiği Alternatif Yöntemler

Tema 3. Öğretmenlerin ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik okuma ve yazma öğretiminde tercih ettiği alternatif yöntemler

Kategoriler		
Tercih Edilen Alternatif Etkinlikler	Tercih Edilen Yöntemler	Materyal Temini
Kodlar	Kodlar	Kodlar

Teknoloji destekli araçlar Materyallerden yararlanma/somutlaştırma Görsellerden yararlanma Yaparak yaşayarak öğretim Ödevlendirme Bireysel öğretim Akran öğrenimi Dikkat egzersizleri Bol dikte çalışmaları Okuma stratejileri Destek eğitim odaları Bireysel Eğitim Programı (BEP) oluşturma Duyuşsal destek sağlama Veli iletişimi	Basara Yöntemi Sesten öğretim Yöntemi Resimli Ses Yöntemi Hece Yöntemi Cümle Yöntemi	Öğretmenin kendi imkânları ile oluşturulan materyal Öğretmenin kendisinin hazırladığı materyal Web uygulamaları İnternet materyalleri Web. 02 araçları
--	--	--

Öğretmenlerin ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik okuma ve yazma öğretiminde tercih ettiği alternatif yöntemler tercih edilen etkinlikler, yöntemler ve materyal temini olarak üç ana kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategoriden kodlar çıkarılmıştır. Bu kodları daha iyi açıklamak için öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Ö2: “Sonuç aldığım metot sesli harflerin önce veriyorum. Daha sonra sessiz harflerle sırasıyla hecelere geçiyorum.”

Ö3: “Okuma yazma öğretimini oyunlaştırarak, somut materyaller kullanarak daha eğlenceli hale getirerek yapabiliriz. Hızlı okuma metinleri ve sık sık dikte yaptırarak daha iyi öğrenmeyi sağlayabiliriz.”

Ö5: “Kendim üretiyorum ya da web2.0 araçlarından yararlanıyorum.”

Ö6: “..Birden fazla duyuya yönelik çalışmalar ve veli ile sık görüşmeler yapıp onları yönlendirme yaparım.”

Ö7: “..Disleksi tanısı almış öğrenciye ise dikkat egzersizleri daha ağırlıkta çalışıyoruz.”

Ö8: “Sürekli görsel destekli tekrar ve hatırlatma materyalleri ile destekleme, görsellerin hatırlamada kolaylık sağlaması nedeni ile görsel destek yapılması gerektiğini düşünüyorum.”

Öğretmenlerin ÖÖG öğrencilere nasıl yaklaşılması gerektiği ve yapılması gereken etkinliklere dair önerileri şu şekildedir:

Ö1: “Özel öğrencilerle ders işlerken en önemli unsur sabır göstermek. Bir hafta muhteşem bir başarı gösterirken diğer hafta öğrendiği her şeyi unutmuş gibi olabiliyor. Kısa zaman dilimlerine değil uzun zaman dilimlerine bakıp başarı ölçülmeli.”

Ö3: “Öğrenme güçlüğü olan çocukların aileleriyle iletişim halinde olarak evde yapılan etkinliklerin tekrarlanması konusunda destek sağlayabiliriz. Öğrencilerin kendine güvenmesi ve yapabileceğini, başarabileceğini göstererek desteklemek önemlidir.”

Ö5: “Kesinlikle birebir öğrenim daha etkili oluyor. Destek eğitim odaları nitelikleştirilip öğrencilerin sanat, spor vb. derslere sınıfıyla katılması daha yararlı olacaktır. Ayrıca taşınabilir eğitim nedeniyle okul öncesi eğitimi almayan ‘öğrenme güçlüğü yaşayan ‘ öğrenciler için 1. sınıf okul öncesi gibi geçiyor. Bu nedenle okul öncesi eğitim zorunlu olmalı. Tanılı olsun olmasın her öğrenciye sevgiyle yaklaşmak önemli. Duygusal yönler ihmal edilmemeli. Zorluk çeken öğrenciler sınıfta kabul görmeli.”

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmanın genel amacı sınıf öğretmenlerinin ÖÖG yaşayan öğrenciler için okuma yazma sürecinde kullandığı yöntem ve tekniklere ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda birinci alt probleme ilişkin yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin okuma yazma karşılaştıkları duyuşsal, ailesel ve okumaya yönelik sorunların var olduğu ifade edilmiştir. Okumaya yönelik sorunlardan sıkça vurgulananlardan birisi, öğrencilerin heceleri birleştirme ve anlamlandırmakta güçlük yaşadığı bu sebeple bütünü görmekte zorlandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin okuma yazma sürecinde ses ekleme ve çıkarma, “m-b-n” seslerini karıştırma vb. okuma hatalarıyla karşılaştıkları anlaşılmıştır. Yani öğrenciler sesbilgisel farkındalık ve çözümleme becerisinde sınırlılıklar yaşamaktadır. Elde edilen bu bulgunun alanyazında bu konuda bulgularla tutarlılık göstermektedir (Başar, Göncü ve Baran, 2020; Birol ve Aksoy Zor, 2018).

Okuma ve yazma süreçlerinde zorlanan öğrenciler, bu durumun yanı sıra çeşitli duyuşsal sorunlar (dikkat eksikliği, isteksizlik vb.) da yaşayabildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bireysel farklılıklara ve öğrencilerin güçlü yönlerine odaklanarak öğrenciler desteklendiğinde, ayrıca erken tanı ve uygun eğitim stratejileri ile beraber bu duyuşsal sorunların etkileri azaltılabileceği düşünülmektedir.

Öğretmenlerin en fazla üzerinde durduğu bir diğer konu ise velilerin var olan durumu kabullenmemesi ve ailelerin yanlış yaklaşımlarının olmasıdır. Bu durumda öğretmenlerin aile ile iş birliği içinde olmadığı ve öğrencilerin olumsuz etkilendiği ortaya çıkmıştır. Bunun aksine bu çalışmada aile desteği alan ve tanı alan öğrencilerin özel eğitimden faydalandığı ve öğrencilerin destek eğitim odalarının etkisiyle öğrenciye bireysel planlar dâhilinde öğrenme hızlarının artırıldığı belirlenmiştir. Bu bulguyu destekleyen pek çok çalışma, ÖÖG yaşayan öğrencilerin veli katılımının bu öğrencilerin eğitim sürecindeki başarılarını ve yaşadıkları zorlukları anlamak, desteklemek ve çözüm bulmak için kritik bir rol oynadığı anlaşılmıştır (Altun ve Gülben, 2009; Özdoğru, 2021; Tekin, 2017). Ayrıca Yıldız (2004) çalışmasında bazı velilerin olumsuz tutumlarının zamanla değiştiği ve öğretmenle iş birliği içinde olmaya başladığını ifade etmiştir. Bu anlamda öğretmenin gerek öğrenci gerekse veli açısından sabırla süreci ilerletmesi gerekmektedir. Öğretmenin bu süreçte yalnız bırakılmaması için rehberlik servisinin veli ile iletişim içinde olması önem arz etmektedir.

Öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına yönelik etkili bir Bireysel Eğitim Planı (BEP) oluşturulurken öğretmen, veli ve rehberlik servisi bir arada güçlü bir öğrenme planı oluşturulmalı, süreci izlenmeli ve birlikte değerlendirme yapılmalıdır. Bu sebeple, öğretmenler ve veliler arasında düzenli toplantılar düzenleyerek öğrencinin gelişimi takip edilmeli ve aile iletişimi güçlendirilmelidir.

Çalışmada ikinci alt probleme ilişkin bulguya göre, öğretmenlerin ÖÖG yaşayan bir öğrenciyle karşılaşması halinde, ilk okuma yazma süreçlerinde yöntem değiştirdiği ve alternatif etkinlik ve materyallere başvurduğu görülmektedir. Yani ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik öğretmenler, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını anlamak, güçlü yönlerini vurgulamak ve zorlukları aşmalarına yardımcı olacak etkili stratejiler uygulamak amacıyla çeşitli yöntemlere başvurdukları anlaşılmıştır. Örneğin, öğrencilerin beş duyusuna hitap edebilmek için teknoloji destekli araçlar, öğrenmeyi somutlaştırmak için materyaller ve görseller kullanılmıştır. Öğrencilerin ihtiyacına göre dikkat egzersizleri, okuma stratejileri, akran öğretimi, duyuşsal destekleme vb. alternatif etkinlikler yürütülmüştür. Aynı zamanda öğretmenler, kendi imkânları içerisinde hem kendilerinin hazırladığı materyalleri hem de internet materyallerini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Sonuç olarak, elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde sınıf öğretmenlerinin ÖÖG yaşayan öğrencilerine yönelik ilk okuma yazma sürecinde oldukça çaba gösterdiği ancak uygulamaların öğretmenden öğretmene değişkenlik gösterdiği anlaşılmaktadır. ÖÖG yaşayan her bir bireyin kendine has ihtiyaçları olduğu düşünüldüğünde bu doğal bir sonuçtur. Diğer taraftan Kuruyer ve Çakıroğlu'na göre (2017) ise sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüklerinde eğitsel değerlendirme ve eğitimsel müdahale sürecine ilişkin görüş ve uygulamalarını değerlendirdiği çalışmasında, öğretmenlerin bu konuda güçlükler yaşadığını ve müdahale programı hazırlamada yetersiz bilgiye sahip olduklarını ortaya koymuştur. Bu araştırmaya katılan dört öğretmenin ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik bir eğitim almadığı göz önünde bulundurulduğunda öğretmenlerin yıllar içinde geliştirdikleri yöntem ve teknikleri uyguladıkları

yorumu yapılabilir. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik çeşitli yöntemler ve etkinlikler yaparken kendi imkânları dâhilinde yaptığı ve sonuçlarının değerlendirilmediği bir süreç olduğu ortaya çıkmıştır. Bu anlamda okuma ve yazma konusunda ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin değerlendirmelerin yapılması ve buna yönelik araştırma sayılarının artırılmasına ihtiyaç vardır. Nitekim öğrencilerin okuma ve yazmada yaşadıkları sorunların analiz edilmesi, değerlendirilmesi ve bunlara ilişkin etkili müdahalelerin geliştirilmesi bu araştırmalara bağlıdır.

Araştırmadan elde edilen sonuca göre, öğrencilerin okumalarına yönelik kelime tanıma deneyimlerini artırmak için bol bol kelime çözümlene çalışmaları yapılmalıdır. ÖÖG yaşayan öğrencilere yönelik hazırlanmış bilgisayar destekli ve çoklu duyuya hitap edecek şekilde ilk okuma yazma ve okuduğunu anlama becerileri geliştirilebilir. Eğitimde özel öğrenme güçlüğü yaşayan bireylere özel öğrenme destekleri sağlamak, uygun öğretim stratejileri uygulamak ve bireyin güçlükleri aşmasına yardımcı olmak için çeşitli programlar, yöntemler ve etkinlikler geliştirilebilir. Sınıf öğretmenleri için okuma ve yazmada ÖÖG'ne yönelik yöntem ve teknikler konulu hizmet içi bir eğitim düzenlenebilir. Velilere öğrenme güçlüğü konusunda bilgi sağlanmalı, veli öğrenme-öğretme sürecine dâhil edilmeli ve evde ek destek sağlamalarına yardımcı olacak kaynaklar sunulmalıdır.

Araştırma Etiği

Bu çalışmada araştırma etiğine uygun bir süreç izlenmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacının 2020 öncesinde topladığı arşivine dayanması nedeniyle etik kurul izni gerektirmemektedir.

Yazarların Katkı Oranı

Birinci yazarın katkı oranı % 80 ikinci yazarın katkı oranı % 20 'dir.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum olmadığı beyan ederiz.

Kaynaklar

- Akçin, N. (2009). Öğrenme güçlüğü gösteren çocukların yazma sürecinde gösterdiği özellikler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29 (29), 5-18.
- Akyol H. ve Kodan, H. (2016) Okuma güçlüğünün giderilmesine yönelik bir uygulama; Akıcı okuma stratejilerinin kullanımı. *On Dokuz Mayıs Üni.Eğit. Fak. Dergisi*, 35(2),7-21.
- Altun, T. ve Gülben, A. (2009). Okul öncesinde özel gereksinim duyan çocukların eğitimindeki uygulamalar ve karşılaşılan sorunların öğretmenlerin görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 253-272.
- Altun, T., Ekiz, D. ve Odabaşı, M. (2011). Sınıf öğretmenlerinin sınıflarında karşılaştıkları okuma güçlüklerine ilişkin nitel bir araştırma. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (17), 80-101.
- Amerikan Psikiyatri Birliği (2014). *Ruhsal bozuklukların tanınal ve sayımsal elkitabı, (Dsm-5) tanı ölçütleri başvuru elkitabı.* (Çev. E. Köroğlu). Ankara: Hekimler Yayın Birliği
- Asfuroğlu, B. Ö. ve Fidan, S. T. (2016). Özgül öğrenme güçlüğü. *Osmangazi Tıp Dergisi*, 38(1), 49-54.
- Başar, M., Göncü, A. ve Baran, M.S. (2021). Öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin eğitiminde bir eylem araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 327-348.
- Biol, Z. N. ve Aksoy Zor, E. (2018). Sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü tanıli öğrencileriyle yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38 (3), 887-918.

- Çoğaltay, N., Çetin, İ. (2020). Sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğüne ilişkin yeterlilikleri: nitel bir araştırma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 126-140.
- Diken, İ. H. & Sucuoğlu, B. (1999). Sınıfında zihinsel engelli çocuk bulunan ve bulunmayan sınıf öğretmenlerinin zihin engelli çocukların kaynaştırılmasına yönelik tutumların karşılaştırılması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2 (03), xx.
- Görgün, B., ve Melekoğlu, M. A. (2019). Rewiew of studies on specific learning disabilities in Turkey. *Sakarya University Journal of Education*, 9 (1), 83-106.
- İlker, Ö., & Melekoğlu, M. A. (2017). İlköğretim döneminde özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yazma becerilerine ilişkin çalışmaların incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 18 (3), 443-469.
- Karaca, O., Tirit Karaca, D., Çalış, S. ve Yiğit, G. (2019). *Disleksi özgül öğrenme güçlüğü*. İstanbul: Psikonet. Yayınları.
- Karaceylan Çakmakçı, F., Gönenç, M. ve Çiçek Eren, S. (2020). Özgül öğrenme güçlüğü ve özgül öğrenme güçlüğü'nün alt tipleri. F. Karaceylan Çakmakçı (Ed.), *Özgül öğrenme güçlüğü aile & öğretmen kitabı içinde* (s. 13-47). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Korkmazlar, Ü. (2008). *Özel öğrenme güçlüğü 1.2. Düzey seminer notları*. İstanbul.
- Kuruyer, H. G. ve Çakıroğlu, A. (2017). Sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin eğitsel değerlendirme ve eğitimsel müdahale sürecinde görüş ve uygulamaları. *Turkish Studies Dergisi*, 12(28), 539-555.
- Kuruyer, H., ve Çakıroğlu, A. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin eğitsel değerlendirme ve eğitimsel müdahale sürecinde görüş ve uygulamaları. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12 (28), 539-555.
- Özdoğru, M. (2021). Özel gereksinimli çocukların okul öncesi eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Temel Eğitim*, 11, 6-16.
- Özen, K. (2015). Özel öğrenme güçlüğü tanısı almış 7-9 yaş çocukların geliştirdikleri zihin kuramı yeteneklerinin sağlıklı gelişim gösteren grup ile karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1, 558-576.
- Rack, J. P. (2017). *Dyslexia: The phonological deficit hypothesis* (Fawcett, A. , Nicolson R., Edits). *Dyslexia and Children*, Roudledge. Taylorfrancis.com adresinden 25.05.2019 tarihinde alınmıştır.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Snowling, M. J. ve Melby-Lervag, M. (2016). Oral language deficits in familial dyslexia: a meta-analysis and rewiew . *Psychological Bulletin* , 142 (5) , 498-545.
- Tekin, A. (2017). *Öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerle ilgili aile görüşlerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uzuner, T. A. F. G. (2016). Sınıf öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin eğitimine yönelik görüşleri. *International Journal of Social Science*, (44), 33-49.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri kitabı*. Seçkin yayınevi.
- Yıldız, S. A. (2004). Öğrenme güçlüğü olan çocukların psikososyal özellikleri, sorunları ve eğitimi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 169-180.
- Yıldız, M. ve Melekoğlu, M. A. (2020). Özel öğrenme Güçlüğü olan bireylerin okuduğunu anlama becerileri konusunda gerçekleştirilmiş araştırmaların incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1274-1303.

Yılmaz, M. (2019). *Okuma güçlüğü ve tedavisi*. Ankara: Gece Akademi

William N. Bender (2012). *Öğrenme güçlüğü olan bireyler ve eğitimleri: özellikleri, tanılama ve öğretim stratejileri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

Each individual's specific learning disabilities may be different and levels of difficulty may vary. However, specific learning disabilities usually occur as a result of differences or impairments in an individual's cognitive functioning, which affects learning processes. The diagnostic process often requires a multidisciplinary approach. First, the symptoms of learning disabilities are observed by teachers, parents and other professionals. Careful observation and assessment of the student's performance is an important part of this phase.

There are many activities that the education system has been doing to meet the needs of individuals with specific learning difficulties. The first of these is the creation of individualized education plans for these students. These plans include specially designed teaching strategies in areas where the student has difficulties. Secondly, it provides support services and resources for students with specific learning disabilities. This includes support systems involving professionals such as special education teachers, guidance services, speech therapists, etc. Third, there is regular communication with parents to understand and find solutions to the challenges the student faces at home and at school. Parents are actively involved in the student's educational process. Finally, the role and importance of the teacher for students with specific learning disabilities is of great impact.

By providing appropriate support and learning opportunities for these students, teachers help them maximize their potential. The role of teachers is critical in increasing the achievement of students with specific learning disabilities and ensuring that they have a positive learning experience. The general purpose of this study is to evaluate teachers' views on the methods and techniques used by classroom teachers in the literacy process for students with specific learning disabilities.

Method

In this study, case study design was used in qualitative research. In this study, interview technique was used to examine the opinions of teachers about the methods, techniques and activities they use with students with learning difficulties. In the interviews with teachers who have worked with children with learning disabilities, they were asked about the literacy teaching activities and activities they have done with these students, asked to evaluate these activities, and asked what other activities they recommend.

The study group of the research consists of 10 classroom teachers from different provinces. In this study, criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, was preferred. In this direction, the criteria were determined by the researcher and the cases that met these criteria were discussed. Three criteria were determined for the participants to participate in the study.

- Being a classroom teacher who has completed at least ten years in the profession
- Experience in working with students with specific learning disabilities
- Having taught 1st grade several times before.

Teachers who met these criteria and participated voluntarily from different provinces of Turkey were interviewed online. Within the scope of the research, all teachers were informed about the research and interviews were conducted with a semi-structured interview form.

A semi-structured interview form consisting of two sections was used to collect data. In the first part, "teachers' gender and seniority, class size, institution where they work and in-service training information; in the second part, it was tried to determine the problems experienced by students with

special learning difficulties in sound-based sentence method applications and the experiences of classroom teachers regarding alternative methods that can be used in teaching reading and writing to students with special learning difficulties. The interview form was analyzed using content analysis method. Accordingly, the opinions expressed by the participants are coded in a meaningful way by considering the words and sentences. The codes, themes and categories found in the research were also indicated and shown in tables according to the sub-problems of the research.

Result, Discussion and Conclusion

The general purpose of this study is to evaluate the opinions of classroom teachers about the methods and techniques used by teachers in the literacy process for students with special learning disabilities. In line with this purpose, as a result of the analysis of the first sub-problem, it was stated that there are affective, familial and reading-related problems that teachers face in terms of reading. One of the frequently emphasized problems related to reading is that students have difficulty in combining syllables and making sense of them, so they have difficulty in seeing the whole. It was understood that students encountered reading errors such as adding and subtracting sounds, mixing "m-b-n" sounds, etc. during the reading and writing process. In other words, students have limitations in phonological awareness and decoding skills.

Another issue that teachers emphasized the most is that parents do not accept the current situation and that parents have wrong approaches. In this case, it was revealed that teachers were not in cooperation with the family and students were negatively affected. On the contrary, in this study, it was determined that students who received family support and were diagnosed benefited from special education and their learning speed was increased within individual plans with the effect of support education rooms.

According to the finding related to the second sub-problem of the study, it is seen that when teachers encounter a student with specific learning difficulties, they change their methods and use alternative activities and materials in the initial literacy processes. In other words, it was understood that teachers used various methods to understand the individual needs of students with specific learning difficulties, emphasize their strengths and apply effective strategies to help them overcome difficulties.

Therefore, it has been revealed that while classroom teachers carry out various methods and activities for students with specific learning difficulties, it is a process that they do within their own means and the results are not evaluated. In this sense, there is a need to conduct evaluations of the studies conducted for students with specific learning difficulties in reading and writing and to increase the number of studies on this subject. As a matter of fact, analyzing and evaluating the problems that students experience in reading and writing and developing effective interventions for them depend on these studies.